

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	23.12.2005
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	10.02.2007
Avaldamismärge:	RT I 2005, 67, 522

Strateegiliste arengukavade liigid ning nende koostamise, täiendamise, elluviimise, hindamise ja aruandluse kord

Vastu võetud 13.12.2005 nr 302

Määrus kehtestatakse «[Riigieelarve seaduse](#)» § 10 lõike 2 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

- (1) Määrus sätestab täidesaatva riigivõimu asutuste poolt välja töötatavate strateegiliste arengukavade liigid ning nende koostamise, täiendamise, elluviimise, hindamise ja aruandluse korra.
- (2) Määruse 2. peatüki nõudeid ei kohaldata välislepingutest või Euroopa Liidu õigusaktidest tulenevate arengukavade suhtes. Määrust kohaldatakse teistest seadustest tulenevate arengukavade suhtes niivõrd, kuivõrd seadusest ei tulene teisiti.
- (3) Määrust ei kohaldata maavanema kinnitatavate arengukavade suhtes ja ministri kinnitatavate valdkonna arengukavade suhtes.

§ 2. Strateegiliste arengukavade liigid

- (1) Strateegilised arengukavad (edaspidi *arengukava*) on valdkonna ja organisatsioonipõhised arengukavad.
- (2) Valdkonna arengukavad kajastavad ühe või mitme valdkonna eesmärgi ja nende saavutamiseks vajalikke meetmeid, mille elluviimist korraldab kas üks ministeerium või mitu ministeeriumi koostöös.
- (3) Organisatsioonipõhised arengukavad on ministeeriumi valitsemisala (edaspidi *valitsemisala*) ja ministeeriumi valitsemisala riigiasutuste (edaspidi *riigiasutus*) arengukavad.
- (4) Valdkonna arengukava, valitsemisala arengukava ja riigiasutuse arengukava kohta sätestatud kohaldatakse ka Riigikantselei valdkonna, haldusala ja Riigikantselei haldusala riigiasutuse arengukava suhtes.

§ 3. Arengukavade koostamise üldpõhimõtted

- (1) Valitsemisala arengukava koostavad ministeeriumid ja Riigikantselei.
- (2) Minister ja riigisekretär (edaspidi *minister*) määravad kindlaks valitsemisala riigiasutused, kes koostavad vastavalt käesolevas määruses sätestatud organisatsioonipõhise arengukava nõuetele vastava riigiasutuse arengukava.
- (3) Pärast arengukava kinnitamist avalikustatakse valdkonna arengukava vastutava ministeeriumi ning organisatsioonipõhine arengukava vastava riigiasutuse veebilehel, kui õigusaktidest ei tulene teisiti.

§ 4. Arengukavade omavaheline seos ja seos riigi eelarvestrateegiaga

- (1) Arengukavade koostamisel lähtutakse Riigikogus või Vabariigi Valitsuses heakskiidetud julgeolekupoliitikast, riigi konkurentsivõime tõstmise ja säästva ning jätkusuutliku arengu strateegilistest arengukavadest ning arvestatakse Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.
- (2) Valdkonna arengukava sisu peab kajastuma vastava valdkonna eesmärgi elluviivates valitsemisala arengukavades ja riigiasutuste arengukavades.
- (3) Valitsemisala arengukava on riigiasutuste arengukavade alusdokument.

(4) Valitsemisalade arengukavad on aluseks «Riigieelarve seaduse» §-s 9¹ sätestatud riigi eelarvestrateegia koostamisel.

2. peatükk VALDKONNA ARENGUKAVA

§ 5. Valdkonna arengukava koostamine

(1) Valdkonna arengukava koostamiseks esitab vastava valdkonna küsimuste eest vastutav minister Vabariigi Valitsusele valdkonna arengukava koostamise ettepaneku. Valdkonna arengukava koostamise ettepanek kooskõlastatakse eelnevalt Riigikantselei ja Rahandusministeeriumiga ning vajaduse korral asjaomaste ministeeriumidega.

(2) Valdkonna arengukava koostamise ettepanek sisaldab arengukava koostamise vajaduse põhjendust ja valdkonna arengukava koostamise eesmärke ning lahendamist vajavate probleemide kirjeldust.

(3) Vabariigi Valitsus hindab ettepaneku alusel valdkonna arengukava põhjendatust. Kui Vabariigi Valitsus kiidab ettepaneku heaks, siis määrab ta asjakohases korralduses valdkonna arengukava:

- 1) koostamise eest vastutava ministeeriumi, kes koordineerib valdkonna arengukava koostamise, täiendamise, elluviimise, hindamise ja aruandluse protsessi;
- 2) koostamises osalevad asjaomased ministeeriumid;
- 3) valmimise tähtaja;
- 4) koostamise kohta vajaduse korral täiendavad nõuded.

§ 6. Valdkonna arengukava sisu

(1) Valdkonna arengukava koostamisse kaasatakse asjaomased huvitatud isikud ja asutused.

(2) Valdkonna arengukavas tuleb esitada:

- 1) valdkonna arengukava kestus;
- 2) seosed teiste valdkonna arengukavadega;
- 3) valdkonna arengukava koostamises, täiendamises, elluviimises, hindamises ja aruandluses osalevad asjaomased ministeeriumid ning kaasatud huvitatud isikud ja asutused;
- 4) hetkeolukorra analüüs, mis sisaldab valdkonna probleemide ning olemasolevate võimaluste analüüsi;
- 5) strateegilised eesmärgid, mis väljendavad valdkonna arengukava elluviimise perioodil taotletavat mõju ja mille saavutamise on mõõdetav või hinnatav;
- 6) meetmed, mis on erinevate tegevuste kogumid strateegiliste eesmärkide saavutamiseks. Meetme selgituses kirjeldatakse kavandatavaid olulisemaid tegevusi;
- 7) maksumuse prognoos, mis sisaldab valdkonna arengukava hinnangulist kogumaksumust ja maksumuse jaotumist aastate või teiste perioodide vahel. Sealjuures on valdkonna arengukava maksumus esimese nelja aasta lõikes välja toodud meetmete lõikes;
- 8) juhtimisstruktuuri kirjeldus, mis sisaldab valdkonna arengukava koostamise, täiendamise, elluviimise, hindamise ja aruandluse koordineerimiseks rakendatavate tegevuste kirjeldust.

§ 7. Valdkonna arengukava elluviimine, täitmise aruandlus, täiendamine ja lõpetamine

(1) Vabariigi Valitsuse kinnitatav valdkonna arengukava kiidetakse heaks korraldusega. Vajaduse korral määrab Vabariigi Valitsus selles korralduses täiendavad nõuded arengukava elluviimise, täitmise aruandluse, täiendamise või lõpetamise korra kohta, muu hulgas valdkonna arengukava täiendava heakskiitmise vajaduse kohta.

(2) Valdkonna arengukava viiakse ellu rakendusplaani alusel, mille vastutav minister esitab Vabariigi Valitsusele hiljemalt kolme kuu jooksul valdkonna arengukava kinnitamisest arvates. Rakendusplaan kiidetakse heaks korraldusega.

(3) Kui Vabariigi Valitsus ei ole määranud teisiti, esitab valdkonna arengukava eest vastutav minister üks kord aastas Vabariigi Valitsusele aruande valdkonna arengukava täitmise, arengukavas ja rakendusplaanis esitatud eesmärkide saavutamise ning meetmete tulemuslikkuse kohta. Nimetatud aruanne on aluseks valdkonna arengukava täiendamise või lõpetamise otsustamisel.

(4) Valdkonna arengukava täiendamise algatab valdkonna arengukava eest vastutav minister. Täiendamine algatatakse juhul, kui arengukava elluviimise kestel tekib vajadus muuta olemasolevaid või sätestada uusi eesmärke ja meetmeid. Valdkonna arengukava täiendamisse kaasatakse asjaomased huvitatud isikud ja asutused.

(5) Valdkonna arengukava täiendamise või lõpetamise otsustamisel arvestatakse eelkõige seatud eesmärkide asjakohasust, rakendatavate meetmete tulemuslikkust ning finantseerimises ja tegevuskeskkonnas kavandatud või toimunud muutusi. Täiendatud valdkonna arengukava kooskõlastatakse Riigikantselei ja Rahandusministeeriumiga ning vajaduse korral asjaomaste ministeeriumidega. Vabariigi Valitsuse kinnitatav valdkonna arengukava kiidetakse heaks korraldusega.

(6) Kui valdkonna arengukava eesmärgid on saavutatud, kestus lõppenud, arengukava järele puudub vajadus või kui arengukava elluviimise käigus nähtub, et eesmärke ei saavutata, esitab vastutav minister valdkonna

arengukava elluviimise lõpetamise ettepaneku Vabariigi Valitsusele, kooskõlastades eelnevalt vastava ettepaneku Riigikantselei, Rahandusministeeriumi ja asjaomaste ministeeriumidega ning esitades selle arvamuse andmiseks huvitatud isikutele ja asutustele.

§ 8. Valdonna arengukava täitmise hindamine

(1) Valdonna arengukava eesmärkide täitmise, kestuse või elluviimise lõppedes korraldab vastutav ministeerium koostöös asjaomaste ministeeriumide ja kaasatud huvitatud isikute ja asutustega valdkonna arengukava täitmise lõpparuande koostamise.

(2) Valdonna arengukava täitmise lõpparuande esitab vastutav minister Vabariigi Valitsusele hiljemalt kuue kuu jooksul arengukava elluviimise lõppemisest arvates.

(3) Vajaduse korral otsustab Vabariigi Valitsus tellida sõltumatu eksperthinnangu valdkonna arengukavades püstitatud eesmärkide saavutamise ja rakendatud meetmete tulemuslikkuse kohta.

3. peatükk

ORGANISATSIOONIPÕHINE ARENGUKAVA

§ 9. Organisatsioonipõhise arengukava koostamine ja täiendamine

(1) Organisatsioonipõhine arengukava koostatakse järgmise eelarveaasta ning sellele järgneva kolme aasta kohta. Ministeeriumid ja riigiasutused täiendavad oma arengukava igal aastal ühe aasta võrra, et tagada strateegilises planeerimises pidev nelja-aastane perspektiiv.

(2) Organisatsioonipõhise arengukava koostamise ja täiendamise algatab ning selle täitmise eest vastutab vastavalt minister või valitsemisala riigiasutuse juht. Siseminister ja regionaalminister vastutavad organisatsioonipõhise arengukava koostamise ja täiendamise ning selle täitmise eest nende pädevuses olevate tegevusvaldkondade lõikes. Minister, kes ei juhi ministeeriumi, vastutab organisatsioonipõhise arengukava koostamise ja täiendamise ning selle täitmise eest oma pädevuses olevate tegevusvaldkondade lõikes.

(3) Organisatsioonipõhise arengukava koostamise ja täiendamise kaasatakse asjaomased huvitatud isikud ja asutused. Valitsemisala arengukava koostamise ja täiendamise kaasatakse ministeeriumi valitsemisala riigiasutused.

(4) Organisatsioonipõhise arengukava koostamisel ja täiendamisel arvestatakse eelmisel aastal Vabariigi Valitsuse poolt heakskiidetud riigi eelarvestrateegiaga.

§ 10. Organisatsioonipõhise arengukava sisu

(1) Organisatsioonipõhine arengukava võib sisaldada muu hulgas ministeeriumi või riigiasutuse tegevuse strateegilisi aluseid, organisatsiooni hetkeolukorra analüüsi ja arendustegevusi ning peab kajastama tegevusvaldkondi, milles strateegilisi eesmärke ellu viiakse, tegevusvaldkondade hetkeolukorra analüüsi, tegevusvaldkondade strateegilisi eesmärke, tegevusvaldkondade meetmeid ja finantsplaani.

(2) Ministeeriumi või valitsemisala riigiasutuse tegevuse strateegilised alused on nende asutuste tegevust tervikuna või tegevusvaldkondi käsitlevad strateegilised dokumendid, millest asutused oma tegevuses lähtuvad.

(3) Organisatsiooni hetkeolukorra analüüsi osas esitatakse riigiasutuse valmisolek arengukavas toodud eesmärkide saavutamiseks, arengukava elluviimisega seotud oluliste riskide ja nende juhtimiseks rakendatavate tegevuste kirjeldus, riskianalüüsi kokkuvõte ning tegevuskeskkonna analüüs. Arendustegevuste osas esitatakse avalike teenuste ja nende osutamise kvaliteedi parandamiseks ning organisatsiooni arendamiseks ja toimimise tõhustamiseks kavandatavate meetmete kirjeldus.

(4) Tegevusvaldkondade lõikes esitatakse:

1) hetkeolukorra analüüs, mis sisaldab valdkonna praeguste probleemide ning olemasolevate võimaluste analüüsi;

2) strateegilised eesmärgid, mis on koostatud hetkeolukorra analüüsi ja arenguvisioni alusel ning väljendavad valdkonnas taotletavat mõju, mille saavutamine on mõõdetav või hinnatav;

3) meetmed, mis on erinevate tegevuste kogumid strateegiliste eesmärkide saavutamiseks. Meetme selgituses kirjeldatakse kavandatavaid olulisemaid tegevusi ja nende vahetuid tulemusi. Eraldi tuuakse välja uued või täiendavat finantseerimist vajavad tegevused või projektid, uued algatused.

(5) Tegevusvaldkondade raames kavandatud tegevuste hinnangulised maksumused ja maksumuste jaotumine meetmete vahel esitatakse organisatsioonipõhise arengukava finantsplaanis selle elluviimisperiodi aastate ja finantseerimisallikate lõikes. Uued algatused koos maksumustega tuuakse välja tähtsuse järjekorras.

§ 11. Organisatsioonipõhise arengukava kinnitamine

- (1) Organisatsioonipõhise arengukava kinnitab minister. Siseminister ja regionaalminister kinnitavad valitsemisala arengukava nende pädevuses olevate tegevusvaldkondade lõikes.
- (2) Minister arutab oma valitsemisala arengukava enne selle kinnitamist peaministri ja asjaomaste ministritega. Peaministril on õigus anda täiendavaid suuniseid arengukava koostamiseks.
- (3) Ministeeriumid esitavad Rahandusministeeriumile iga aasta 1. märtsiks valitsemisala täiendatud ning kinnitatud arengukava. Siseminister esitab arengukava, mis sisaldab tema valitsemisel ja regionaalministri valitsemisel olevate küsimuste lõikes koostatud valitsemisala arengukava.
- (4) Riigiasutused esitavad oma arengukava projekti valitsemisala ministrile tema määratud tähtjaks, kuid mitte hiljem kui järgmise eelarveaasta alguseks.

§ 12. Organisatsioonipõhise arengukava elluviimine

- (1) Organisatsioonipõhine arengukava viiakse ellu «Riigieelarve seaduse» § 10 lõike 7 alusel kehtestatud vormi kohase iga-aastase tegevuskava alusel. Tegevuskavas tuuakse välja riigiasutuse tegevusvaldkondade ning püstitatud strateegiliste eesmärkide ja meetmete lõikes kavandatud järgmise eelarveaasta tegevused.
- (2) Rahandusministeerium hindab tegevuskava kooskõla riigi eelarvestrateegia, ministeeriumi arengukava ja riigieelarve projektiga. Tegevuskava on aluseks eelarveläbirääkimistel ning riigieelarve eelnõu seletuskirja koostamisel.
- (3) Tegevuskava korrigeeritakse vastavalt Riigikogus vastu võetavale iga-aastasele riigieelarve seadusele ning esitatakse Rahandusministeeriumile koos «Riigieelarve seaduse» § 6 lõikes 4 nimetatud liigendatud eelarve eelnõuga.
- (4) Rahandusministeerium esitab ministeeriumide ja nende valitsemisala riigiasutuste korrigeeritud tegevuskavad Vabariigi Valitsusele. Vabariigi Valitsus kinnitab tegevuskavad samaaegselt täidesaatva riigivõimu asutuste kulude liigendamiseks.
- (5) Lõike 5 kohaselt kinnitatud tegevuskava muutmiseks võib minister esitada eelarveaasta jooksul vastava põhjendatud ettepaneku Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks.

§ 13. Organisatsioonipõhise arengukava täitmise aruandlus ja hindamine

- (1) Organisatsioonipõhises arengukavas ja tegevuskavas esitatud eesmärkide saavutamise ja meetmete tulemuslikkuse kohta annavad kõik valitsusasutused aru tegevuskava täitmise aruandes. Nimetatud aruanne on aluseks organisatsioonipõhiste arengukavade täiendamisel.
- (2) Tegevuskava täitmise aruanne on vastavalt «Riigieelarve seaduse» § 46 lõike 3 punktile 1 majandusaasta aruande tegevusaruande osa.
- (3) Vajaduse korral otsustab Vabariigi Valitsus sõltumatu eksperthinnangu tellimise organisatsioonipõhistes arengukavades püstitatud eesmärkide saavutamise ja rakendatud meetmete tulemuslikkuse kohta.

4. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 14. Määruse rakendamine

- (1) Määruse jõustumise ajal kehtivate valdkonna arengukavade täiendamisel lähtutakse käsolevast määrusest.
- (2) Määruse § 12 lõigetes 4 ja 5 sätestatud tegevuskava korrigeerimist ei rakendata 2006. aasta kohta koostatava tegevuskava puhul.

Peaminister Andrus ANSIP

Rahandusminister Aivar SÕERD

Riigisekretär Heiki LOOT